

Projectfiche voor de aanvraag van een projecttoelage binnen het Voorsprongfonds (Odisee)

1 KORTE PROJECTINFORMATIE

Korte projectinformatie	
Titel project	Een Academie voor Levenslang Leren van Associatie KU Leuven
Speerpunt(en)	Speerpunt 2. Levenslang leren
Korte samenvatting	KU Leuven, LUCA, Odisee, Thomas More, UCLL en Vives bundelen de krachten in levenslang leren door als Associatiepartners één geïntegreerde Academie voor Levenslang Leren (werknaam) uit te bouwen. Zo wil de Associate KU Leuven de ambitie van de Vlaamse Regering om levenslang leren in het hoger onderwijs uit te bouwen, maximaal ondersteunen. Door de krachten van academisch en professioneel hoger onderwijs te bundelen kan (a) meer 'op maat' van de vraagzijde gewerkt worden, (b) wordt duplicatie van aanbod verkleind, en (c) worden expertise- en schaalvoordelen gerealiseerd. Met dit project willen we (I) een adequaat organisatie- en businessmodel voor deze Academie ontwikkelen, (II) mede op basis van een screening van vraag en aanbod een programma uitwerken van (gezamenlijke) voortgezette opleidingen, online en on campus, en al dan niet i.s.m. externe partners, (III) het aanbod van de Associatiepartners via een gezamenlijk digitaal platform op een vraaggerichte manier ontsluiten.
Projectleider	Luc Sels (rector KU Leuven) en Marc Vandewalle (Algemeen Directeur UCLL)
Aangevraagd budget	0 euro

2 BESCHRIJVING PROJECT

Doelstellingen die beoogd worden met het project <i>In deze rubriek wordt ook de motivatie van de instelling voor het project en de aansluiting bij het thema van de oproep opgenomen. (max 1 pagina)</i> Steeds meer onderzoeksuniversiteiten bouwen een stevig aanbod van permanente vorming en opleiding voor ervaren volwassenen/professionals uit in de vorm van <i>extension schools</i>. Ook aan de KU Leuven is dit een strategische prioriteit. Dat geldt eveneens voor de Vlaamse hogescholen. In de Associatie KU Leuven hebben de zes partners om die reden beslist om het thema levenslang leren (LLL) in het hoger onderwijs een hoge prioriteit te geven en de krachten te bundelen. Zo ontwikkelen de partners op dit moment onder de vlag "ikblijfbij" een gezamenlijk zoekplatform dat lerenden en organisaties toelaat om het nu al erg ruime aanbod aan initiatieven voor levenslang leren te exploreren en keuzes te maken die het best aan de behoeften beantwoorden. Het gaat hierbij om initiatieven die gericht zijn op blijven, specialiseren, groeien, omscholen en/of persoonlijke ontwikkeling.
--

Met dit project willen de zes leden van de Associatie KU Leuven één gezamenlijke Academie voor Levenslang Leren (werknaam) organiseren, die het aanbod vanuit het academisch en het professioneel hoger onderwijs samenbrengt en samenwerking tussen hogescholen onderling en met de universiteit stimuleert en faciliteert. Het project speelt in op volgende vaststellingen:

1/ Een groeiende nood aan levenslang leren. De meeste Europese lidstaten werken aan een verlenging van de beroepsactieve loopbaan. De werkzaamheid van 55-plussers neemt spectaculair toe en medewerkers maken tijdens de loopbaan ook meer transities. Dat betekent dat we toe zijn aan een ander beeld van de levensloop, een ander perspectief op leeftijd en een andere benadering van zowel het initieel als het levenslang leren. Tevens kampt een groeiend deel van de actieve bevolking met kwalificatieveroudering. In België geeft bijna de helft van de werknemers aan dat het (erg) waarschijnlijk is dat hun kennis en vaardigheden binnen dit en vijf jaar verouderd zullen zijn. Het hoger onderwijs kan een bijzonder belangrijke bijdrage leveren aan het invullen van deze nood.

2/ De basis in fundamenteel en toegepast (interdisciplinair) onderzoek. De universiteit en de hogescholen hebben een unieke positie omdat ze een aanbod kunnen ontwikkelen vanuit fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek en in dat onderzoek (maar ook in de klinische zorg) een erg breed netwerk van partners hebben ontwikkeld. De sterke klemtoon op interdisciplinaire samenwerking en symbiose laat bovendien toe om, meer dan andere actoren, een probleemgerichte aanpak te ontwikkelen met inbreng van een ruime waaier van disciplines.

3/ Een focus op innovatie in levenslang leren. Bovendien hebben de Associatiepartners veel ervaring opgebouwd met educatieve technologie en pedagogisch-didactische modellen voor levenslang leren. Ze kunnen zo ook vanuit hun voeling met de mogelijkheden van educatieve technologie en op basis van hun didactische expertise een belangrijke innovatierol opnemen in het levenslang leren.

4/ De unieke bijdrage van het hoger onderwijs. De universiteit en de hogescholen hebben in dit segment ook opdrachten die andere spelers niet opnemen of niet met dezelfde diepgang aankunnen. Hun aanbod en capaciteit is namelijk ook gericht op zingeving, ethische reflectie, de ontwikkeling van burgerschap en persoonlijke groei. Denk aan reflectie over de maatschappelijke uitdagingen van deze tijd of aan exploratie van en reflectie over de kansen en risico's van de vooruitgang in wetenschap en technologie.

Door de krachten van het academisch en professioneel hoger onderwijs te bundelen kan (a) vanuit een op onderzoek gebaseerd aanbod tevens meer 'op maat' van de vraagzijde gewerkt worden, (b) wordt samenwerking in de ontwikkeling van opleidingen gestimuleerd en het risico op duplicatie van aanbod verkleind, en (c) kunnen expertise- en schaalvoordelen gerealiseerd worden.

De doelstellingen van het project zijn:

1/ De ontwikkeling van een organisatie- en businessmodel voor een Academie voor Levenslang Leren op het niveau van de Associatie KU Leuven. Dit omvat onder meer: (a) de keuze voor een herkenbare 'brand' (in een te bepalen strategie van house of brands, branded house of endorsement), (b) de juridisch-organisatorische inbedding van deze nieuwe academie, (c) de bepaling van een bestuursstructuur van deze entiteit, (d) de uitbouw van regionale antennes voor onder meer marketing en communicatie, logistieke en technische ondersteuning en organisatie van kwaliteitszorg, (e) een business model en een afsprakenkader voor de verrekening van kosten en opbrengsten.

2/ De uitwerking van een programma voor gezamenlijke ontwikkeling van initiatieven voor levenslang leren, online en on campus, en al dan niet i.s.m. externe partners. De Associatie KU Leuven gaat daarbij ook het gesprek aan met andere aanbieders en belangrijke actoren aan de vraagzijde om duplicatie van het al bestaande aanbod zoveel mogelijk te vermijden en complementair te werken (of bestaande afspraken voluit te honoreren, bv. met Vlerick Business School die in partnerschap met de KU Leuven werkt). Samenwerking met externe partners (in de vorm van co-creatie, co-financiering, taakafspraken of coördinatie) wordt maximaal nagestreefd.

3/ De verdere ontwikkeling en optimalisering, ook in afstemming met het werkveld, van een gezamenlijk zoekplatform dat lerenden en organisaties toelaat om het rijke opleidingsaanbod (meer dan 1.000 kort- en langlopende opleidingen, seminaries, e.d.m.) thematisch, geografisch en naar opleidingsvorm te verkennen. Dit platform is momenteel al in ontwikkeling met financiële inbreng van de Associatiepartners, maar de verdere vormgeving ervan wordt mee beïnvloed door de ontwikkeling van het organisatie- en businessmodel doorheen dit project. Bovendien laten de middelen van het Voorsprongfonds toe om de categorisering van opleidingen verder te optimaliseren en te valideren, en om het zoekproces sterker te personaliseren (op maat van het profiel van de cursist).

4/ De positionering van levenslang leren als een kernopdracht van de Associatie KU Leuven en in de opdrachtbepaling van elk van haar partners, en de versterking van de capaciteit van het hoger onderwijs om bij te dragen aan de rond levenslang leren gedefinieerde doelstellingen van de Vlaamse Regering.

Inhoudelijke afstemming met andere projecten

De doelstellingen van dit project lopen parallel met de doelstellingen van het project 'Levenslang Leren voor leerkrachten'. Het aanbod 'levenslang leren voor leerkrachten' zal een plaats krijgen in deze overkoepelende Academie. Dit deelproject gericht op leerkrachten verduidelijkt helder hoe het aanbod voor specifieke sectoren of beroepscategorieën, in een actieve samenwerking tussen de associatiepartners, vorm zal krijgen.

We willen ook de ervaring die we hebben met digitale didactiek transponeren naar het domein van levenslang leren. Dit is een beweging die al ingezet is, en omvat onder meer ook de transitie van MOOCs-4-credit naar MOOCs-4-LLL. De exploratie van nieuwe formats zoals microcredentials zal een volwaardige plaats krijgen in dit nieuwe initiatief.

We investeren ook in omgevingen voor multilocatieleren, zodat opleidingen die aangeboden worden op één campus ook in hybride contexten bijgewoond kunnen worden op anderen campussen of bij externe partners. Op die manier kan ook de interactie vanuit en tussen de 23 campussen van de Associatiepartners ten volle ontwikkeld worden.

Doelgroep van het project

(max.0.5 pagina)

In eerste instantie zal gepreciseerd worden welke opleidingen gecoördineerd worden door deze Academie voor Levenslang Leren. We kunnen stellen dat het zal gaan om (a) opleidingen die volgen op bachelor of master (specialisatie, blijven) en (b) kort- en langlopende (al dan niet gecertificeerde) opleidingen en seminaries die gericht zijn op omscholing of persoonlijke ontwikkeling, die (c) gericht zijn op ervaren volwassenen/professionals; en (d) eerder een 'transformationele' opleidings- en vormingsfunctie hebben.

Ressorteren dan minstens onder deze Academie: de ba-na-ba- en ma-na-ma-opleidingen die zich ook richten op ervaren volwassenen/professionals, de niet-gecertificeerde kortlopende opleidingen, seminaries, e.d.m., de gecertificeerde opleidingen zoals postgraduat, de MOOCs, eventuele 'executive' programma's of masterclasses die zich expliciet op ervaren professionals richten. In toenemende mate zullen ook de in bachelor- en masteropleidingen op maat ontwikkelde trajecten voor werkstudenten tot dit aanbod behoren. Bovendien stimuleert de ontwikkeling van MOOCs-for-credit en microcredentials het gebruik van dezelfde modules in meerdere opleidingsvormen, van bachelor tot postgraduaat.

De doelgroep bestaat bijgevolg uit ervaren volwassenen en professionals, waaronder bijvoorbeeld ook leerkrachten en ondernemers, scholen, bedrijven, zorginstellingen, lokale besturen, publieke administraties, beroepsorganisaties, etc. die op zoek zijn naar een gepast aanbod van opleidingen die gericht zijn op bijblijven, specialiseren, groeien, omscholen of persoonlijke ontwikkeling. Gezien ook het MOOC-portfolio mee opgenomen wordt in dit aanbod bereikt dit initiatief niet alleen lerenden in de eigen regio maar ook een globaal publiek. De KU Leuven MOOCs bereiken op dit moment al meer dan 260.000 lerenden. Ook de hogescholen zijn intussen actief bij de ontwikkeling van MOOCs betrokken.

Het unieke van dit initiatief is dat professionele en academische opleidingen de krachten bundelen en er dus geleidelijk een geïntegreerd aanbod zal ontstaan. Veel initiatieven voor levenslang leren staan open of zijn relevant voor zowel afgestudeerden uit professionele bachelors als afgestudeerden uit academische masters. Aan de "vraagzijde" kijkt men veelal naar de relevantie van het aanbod en minder naar de professionele dan wel academische basis. Het aanbod over de beide onderwijsniveaus heen bundelen biedt vanuit dat perspectief voordelen.

Inhoud, methodiek en looptijd van het project (max 1 pagina)

De leden van de Associatie KU Leuven willen hun Academie voor Levenslang Leren in verschillende fasen realiseren. De middelen van het Voorsprongfonds zullen gebruikt worden om enerzijds de ontwikkeling ervan (op conceptueel niveau) te begeleiden, maar ook om de stapsgewijze realisatie te ondersteunen en te bespoedigen.

Academiejaar 2021-2022

a/ Benchmarking met bestaande 'extensions' in het hoger onderwijs, zowel in de VS (bv. [Harvard Extension School](#) of [UC Berkeley Extension](#)) als in Europa (bv. [Delft Extension School](#) (online aanbod voor professionals, over de landsgrenzen heen), [UVA Academy](#), [Cambridge Institute of Continuing Education](#), [EPFL Extension School](#) (digitale vaardigheden), [UCLxTend \(UC London\)](#), met bijzondere aandacht voor opdrachtverklaring en strategie, bestuursstructuur en business model, profilering en positionering.

b/ Ontwikkeling van een visie, missie en eerste versie van een strategisch plan, om op die basis ook tot een preliminaire positionering te komen in het veld van aanbieders van voortgezette opleidingen, vertrekkend van (a) de resultaten van marktonderzoek dat de Beleidsgroep LLL in 2020 uitgevoerd heeft (survey bij meer dan 1.800 alumni van de zes Associatiepartners) en (b) gesprekken met belangrijke aanbieders en potentiële partners (bv. onderwijskoepels, werkgeversfederaties, beroepsorganisaties, zorgsector en ziekenhuisnetwerk, VVSG, etc).

c/ Bepaling van de naam en de marketingstrategie (met o.m. de keuze tussen een house of brands vs. een branded house strategie) en geleidelijke operationalisering en opstart van een marketingcampagne om de nieuwe Academie in de markt te zetten.

d/ Bepaling van het portfolio aan types van (voortgezette) opleidingen dat de Academie zal coördineren (zie hoger).

e/ Finalisering van het zoekplatform 'ikblijfbij' dat het aanbod voor levenslang leren van de zes Associatiepartners samenbrengt en thematisch, geografisch en naar opleidingsvorm ontsluit voor individuele (potentiële) cursisten en organisaties. Zoals eerder gesteld is de ontwikkelingskost van het platform volledig gedragen door de Associatiepartners. Van de extra impuls van het Voorsprongfonds willen we echter gebruik maken om de categorisering van opleidingen in domeinen verder te valideren en te optimaliseren en om het zoekproces meer te personaliseren (op maat van het profiel van de potentiële cursist of organisatie).

Academiejaar 2022-2023

a/ Uitwerking van deelstrategieën voor specifieke **deelsectoren** (bv. structurering van het aanbod van voortgezette opleidingen voor de zorgsector, bepaling van (gezamenlijke) nieuwe opleidingen i.f.v. evoluties in de zorgsector), specifieke **opleidingsvormen en -producten** (bv. bijstelling van de MOOC-strategie op internationaal niveau, ontwikkeling van MOOCs-for-Credit en microcredentials in voortgezette opleidingen), **onderwijssegmenten** (bv. levenslang leren in en vanuit het segment van de graduaatsopleidingen) en **deelregio's** (bv. samenwerking met HOWEST en UGent in West-Vlaanderen, samenwerking met UHasselt in Limburg).

b/ Uitwerking en eerste stappen in implementatie van de '**regionale antennes**' die zullen instaan voor de (regionale) marketing en communicatie, de organisatie en opvolging van de kwaliteitszorg, de lokale positionering en samenwerking, de logistieke organisatie van de opleidingen. Hier liggen nog meerdere mogelijke modellen voor. Er zal zoveel mogelijk gewerkt worden met nu al aanwezige medewerkers (bv. Postuniversitair Centrum in West-Vlaanderen, EMS en FHS in Brussel, etc.).

c/ Verkenning van Vlaamse en internationale **structurele partnerschappen**, bv. in de context van het European University Initiative waarin KU Leuven, UCLL en LUCA participeren.

Verantwoordelijken

De projectverantwoordelijken zijn Luc Sels (rector KU Leuven) en Marc Vandewalle (voorzitter Beleidsgroep LLL)

De stappen die vermeld zijn worden opgevolgd en begeleid door een **Stuurgroep** op het niveau van de Associatie KU Leuven (samenvoeging van de bestaande stuurgroep Levenslang Leren van de KU Leuven en de Beleidsgroep op het niveau van de Associatie) die afzonderlijke werkgroepen kan creëren en/of opdrachten kan geven aan diensten (bv. ICTS) of ontwikkelingsplatformen (bv. KU Leuven Learning Lab).

Samenwerking: argumentatie en partners **(max 1 pagina)**

Dit project wordt ingediend door de partners van de Associatie KU Leuven. De Associatie KU Leuven is een ambitieus netwerk van kwaliteitsvolle hogeronderwijsinstellingen verspreid over Vlaanderen en Brussel. Onder haar leden telt ze 4 hogescholen (Odisee, Thomas More, UCLL en Vives), 1 school of arts (Luca School of Arts) en 1 universiteit (KU Leuven).

Momenteel werkt de Associatie KU Leuven volgens de lijnen van een ambitieus strategisch plan met tien strategische beleidsprioriteiten. Eén van die prioriteiten waar intussen al een drietal jaar aan gewerkt wordt, betreft de positionering in het levenslang leren. De samenwerking in dit project en de stap naar één overkoepelende Academie zijn dan ook logische volgende stappen in de samenwerking die bovendien geheel stroken met de ambities van de Vlaamse regering zoals die ook beklemtoond worden in de doelstellingen van het Voorsprongfonds.

d/ deelstrategieën voor levenslang leren gericht op (a) specifieke sectoren, (b) opleidingsvormen en -producten, (c) onderwijssegmenten en (d) deelregio's (zie hoger voor meer toelichting)

Effecten na de looptijd van het project:

a/ een verruiming van het online en on campus aanbod van (geïntegreerde) voortgezette opleidingen en andere initiatieven voor levenslang leren, uitgaande van de unieke positie van het hoger onderwijs

b/ een toename in de deelname van ervaren volwassenen/professionals aan het aanbod van de nieuwe Academie voor LLL en aan het levenslang leren in het algemeen

c/ een groeiende 'brand recognition': erkenning van de nieuwe Academie voor LLL als de voornaamste aanbieder van op academisch en praktijkgericht onderzoek gebaseerde voortgezette opleidingen

Hoe zal na afloop van het Voorsprongfonds het project verder ingebed worden in de instelling?

(max.0.5 pagina)

De personeelskosten van de coördinator die aangeworven wordt op het Voorsprongfonds zullen gecontinueerd worden op het niveau van de Associatie KU Leuven. De regionale antennes zijn deel van de recurrente werking van de partners van de Associatie KU Leuven. De Academie voor LLL wordt een entiteit met een eigen business plan en zal na de looptijd van het Voorsprongfonds kunnen continueren met onder meer de inkomsten uit voortgezette opleidingen.

3 BUDGET

Aangevraagd budget		
1 loonkosten	Coördinator op postdoctoraal niveau of met relevante ervaring, 100% aanstelling voor twee projectjaren	175.000 euro
	1 ATP-medewerker voor de praktische uitwerking en ondersteuning van de coördinator	124.000 euro
2 werkingskosten		euro
	2.1 materiële organisatie	euro
	2.2 honoraria voor de inschakeling van Vlaamse en internationale experts en coördinatoren van bestaande extension schools (beperkte vergoeding voor professioneel advies)	25.000 euro
	2.3 andere kosten medewerkers	euro
3 uitrustingskosten		euro
totaal		euro